

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség éskiadóhivatal
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 68.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

A nyugtalankodó Makóiak.

Makó, dec. 14.

Makó város közönségének módosabb köreiben bizonyos nyugtalankodás észlelhető. Nemcsak a módosabb emberek, de azok is, akiknek csak egy kis tőkéjük van, nyugtalankodnak, aggodnak betéteikért. Azt hiszik, hogy az ilyen zavaros világban nem jó helyen van a pénzük, ha a helybeli bankokban tartogatják.

A makóiak ezen nyugtalankodását, a csanádi püspöknek a pénzügyekbe való beleszólásának után, meg tudjuk ugyan érteni, de méltányolni nem.

A csanádi püspök tudvaleg olyan irányú felhívást terjesztett egyházmegyéje papságának körében, hogy pénzeiket szedjék ki a vidéki bankokból. Habár ezt a hírt ma cáfolják a püspöki irodából, de a cáfolattal szemben erősen beszélnék a tények.

Nem csoda, ha az egyszerű nép köreiben az apostolok kései utódának eme fura kijelentése nyugtalanságot kellett. Amde erre a nyugtalankodásra nincsen ok.

A makói pénzügyek kivétel nélkül olyan alapon működnek, hogy azok szerle az országban a legjobb hírnek örvendnek, s a nehéz közigazgatási viszonyok dacára oly gyönyörűen működnek, hogy ritkaság számba mennek a délvídeken.

A makói betevők nyugodtak lehetnek, mindegyik makói bankban jó helyült van a pénzük. A csanádi püspök ám vegye ki a pénzt s tegye a káptalani pénztárba, de egy makói ember se induljon el ezután. Igazán kár volna. Elismerjük ugyan, hogy a lelkiekben a püspök ur vezethet nagy tömegeket, de a pénzügyekhez még csak annyit sem konyit, mint az a bizonyos jámbor pára, melyen az apostolok apostola valamikor lovagolt.

A makói takarékpénztárak nemcsak hatalmas alaptőkéikkel, de óriási tartalék alapjaikkal is fényes bizonyossággal tanuskodnak amellett, hogy a betevők nyugodtak lehetnek betéteiket illetőleg. Még ha háboru törne is ki, még akkor is jobb ha a betétek a takaréokban

maradnak, mert nemzetközi egyezmény védi azokat minden hatalom elől.

Makó nyugtalankodó betevői legyenek nyugodtan. Pénzeik igen jó helyen vannak s csak önmagukat károsítanák, ha hallgatva avat

atlan egyénekre, legyen bár szó püspökről is, ok nélkül megröhanának a makói takarékpénztárakat, kereskedelmi gazdasági és ipari érdekeink eme külön védőbástyáit, kitérően megalapozott várait.

a nagy nyilvánosság előtt békét hirdet, leinti Szerbiát vérmes követeléseivel, amde titokban meg bujtogatja Szerbiát, amely kapva kap a muszka biztatáson. De nemcsak biztatás az, amit a muszka nyújt Szerbiának, hanem pénzzel, katonával, lőszerrel támogatja az álnok muszka az izgága szerbeket úgy, hogy egy eljövendő borzalmas világháborúért a felelősség Oroszországot terheli a világtörténelem ítélőszéke előtt.

A Prohászka-ügy.

Az is bizonyos, hogy a Prohászka konzul ügye is nagyban hozzájárul ahhoz, hogy háborus döntést provokáljon az osztrák-magyar monarchia részéről.

Prohászka konzult. kinek arcképét itt közöljük, a szerbek borzalmas módon megcsönki tották. Az erre vonatkozó jelentések már tisztán mutatják azt a nagy sérelmet, mely monarchiánkat érte. A Prohászka-ügy az, amelyért sok szerb fog még a fűbe harapni — ezekért ugyan nem volna kár, mi csak a mi derék fiainkat sajnáljuk.



Rendkívüli követ ment Belgrádba.

A sok huza-vonának mely a Prohászka ügy miatt volt, végre véget vet a monarchia, miután a kiküldött Edl konzul jelentéséből minden ez ügyre vonatkozót megtudott, utolsó lépésre szánta el magát.

Rendkívüli követ ment Belgrádba az osztrák-magyar monarchia diplomáciai jegyzékével. Nem Ugron István belgrádi követet bizta meg a külügyminiszterium ezzel a feladattal, hanem rendkívüli követet küldött, hogy már a külsőségekben is kifejezést adjon utolsó szavának és akarata megmásíthatatlan voltának.

A monarchia rendkívüli követe már Belgrádban van. Ugy lehet, csak órák választanak el attól, hogy orvoslást találjanak azok a sérelmek, amelyek Prizrendben az

Borzasztó kétségek között.

Nem lehet hinni a békés híreknek.

A fészkelődő Szerbia. — Oroszország békét hirdet, háborura bujtogat. — A Prohászka-ügy. — Rendkívüli követ ment Belgrádba.

A döntés minden órában várható.

Borzasztó kétségek között hánykodik Magyarország népe. Már több mint három hét óta tart ez a kétséges állapot, amely nem akar se jobbra se balra fordulni. Pedig Magyarország tönkre megy e borzasztó kétségek közepette. Egy fél ország sir... Siraja a határokon levő hozzátartozóját. Az ország másik fele pedig borzasztó kétségek között remegve várja mit hoz a holnap, mely rejtelmesen s sötétben bontogatja sötét szárnyait.

Nem lehet hinni a békés híreknek.

Egész héten békés híreket jelentettek. Már-már azt lehetett hinni, hogy minden jóra fordul s a családok ezrei örömmel olvasták az örvendős békés híreket. Amde mit tapasztaltunk, a békés hírek dacára egyre többen hiányzanak közülünk. Egyre több férjet, több családapát, több munkás testvérünket nem látjuk. Elmentek, pedig nem is bál meg hivót kaptak szegények... Erre ritkulnak idehaza a katonaviselt emberek. Ilyen körülmények között tehát nem nagyon lehet hinni a békés híreknek. Ha nem ha újra itthon látjuk őket, akiket most sajnálunk, siratunk akkor majd erős hittel valljuk, hogy megvan, itt van az áldásos

béke. Addig azonban gyötrő kétségek bántanak bennünket.

A fészkelődő Szerbia.

A háborus veszedelem főforrása a fészkelődő Szerbia. Ez a kis ország, amely nem tud megérni a bőreben, napról-napra próbára teszi az osztrák-magyar monarchia türelmét.

A ma reggeli szerb lapok igen élesen irnak a monarchia ellen. A belgrádi Tribuna írja hogy Ausztria-Magyarország telhetetlen kívánságaiban a független Szerbia soha sem fogja tűrni, hogy neki úgy parancsoljanak, mint egy provinciának. Az osztrák-magyar monarchia sohasem fogja megtilthatni Szerbiának, hogy rokonszenvét éreztesse szláv testvéreivel. A szerb kormány egy nép-skupstina összehívást javasolja a mely előtt a kormány kitárná Szerbia külügyi helyzetét és felfogását nyilvánítaná azt illetőleg. A kormány kéri a népskupstinától a teljes hatalmat arra, hogy sziklaszilárd maradjon régi álláspontjához a szerb kikötöket illetőleg. A nép-skupstina hívja fegyverbe a szerb népet, hogy harcra készülten várhassa a jövő eseményeit.

A kétszínű Oroszország.

A legnagyobb bajkeverő Oroszország. Ez a kétszínű nagyhatalom

A k a r
i n g y e n

egy finom öltönyt
vagy télikabátot.

Ha igen, könnyen elérheti
ha ruhaszükségletét

Gera Mihály versenyszabónál

Makó, Megyeház utca 8. szám. — — Kozma-féle ház.)

szerezze be, aki 100 rendelője között egy finom férfi öltönyt és egy télikabátot sorsol ki teljesen ingyen. November 3-ikától kezdve minden rendelő, aki legalább 30 koronás rendelést tesz, kap egy Szerencse-szelvényt s amint 100 szelvény ki lesz adva: előzetes közhírrététel után, hatósági ellenőrzés mellett kisorsolja a két - 60 - 60 K értékű - nyereményt. Ezen kedvezmény dacára árai mesés olcsók: Egy finom férföltönyt, felöltőt, télikabátot már 30 kor.-tól, remek völegényi ruhát 40 koronától kezdve készít elegáns szabással a legfinomabban kidolgozva. Tehát kockázat nincs! A türethetetlen drágaság mellett is mesés olcsón szerezheti be ruhaszükségletét és szerencse esetén egy öltönyt vagy télikabátot nyer teljesen ingyen.

Elismert legjobb
magyar
szabóság

Dus választék a leg-
finomabb angol és
honi szövetekből.

osztrák-magyar monarchia tekintélyen estek és a melyek majdnem páratlanul állanak a diplomáciai történetben.

A döntés minden órában várható

Minden a belgrádi kormány józanságától függ. Most fog eldőlni vajjon a tulerőre kapott szerb katonai párt kerekedik-e felül vagy pedig a felelős kormány, és hogy Szerbia igényt tarthat-e a civilizált jelzőre. A helyzet annyira eles és a hangulat olyannyira elvakult Belgráiban hogy a fegyveres beavatkozás majdnem kikerülhetetlennek látszik. A döntés tehát minden órában várhatjuk ha ugyan a józan belátás felül nem kerekedik a féktelen szerbekben.

Mi ujság a politikában?

A főváros bizalmatlanságot szavazott a kormánynak. — Justh Gyula nyilatkozata.

Óriási szenzációja van a politikának, amit senki sem hitt volna bekövetkezett. A székesfővárosi törvényhatósága bizalmatlanságot szavazott a kormány iránt s pedig nem csak egy-két szavazattal, hanem óriási többséggel. Vaszonyi Vilmos tartott óriási beszédet a fővárosi törvényhatóságának mai ülésén. Éles n ostorozta a mungóhad garázdálkodásait s e beszédnek megvolt a hatása. A székesfővárosi tómból lelkesedéssel bizalmatlanságot szavazott ennek az alkotmánytörvényi társaságnak. Vaszonyit a beszéd után vallukra kaptak s zajos éljenzes közben vittek körül a teremben. A mungó táborban persze ez óriási levertséget okozott.

A kormány egyik félhivatalosában bejelenti, hogy a kormány karácsony és újév közt betérjeszti a választójogról rendelkező törvényjavaslatot.

Erre nézve Justh Gyula a következőképp nyilatkozott.

A kormány meghívását, hogy részt vegyünk a parlamenti tanácskozásokon, semmiféle alakban nem fogadjuk el. Mert tegyük fel a lehetetlent, hogy a kormány javaslata a legkitűnőbb lenne: kérdés: mit ér az ilyen javaslat, amelyet az ország diktatorai kezelnek. Hiszen az ő házzabálykezelésükkel lehetlenné tehetnek minden ellenzéni szereplést s az új törvény alapján választott képviselőket is kényük-kedvükre kidobhatják a parlamentből. Ameddig tehát az új házzabályok és az elnöki hatalom jelenlegi kezelését meg nem változtatják, mi sem készíthetjük az ellenzékét arra, hogy változtasson taktikáján.

Makói kereskedők az új adótörvények elhalasztásáért.

Sürgős feliratot intéztek a pénzügyminiszterhez.

A „Makói Független Ujság” írta meg először, hogy a kormány el akarja halasztani az új adótörvények életbe léptetését, amely adótörvények az amugy is nehéz viszonyok között küzdő iparosokat és kereskedőket teljesen tönkretette volna.

Az új adótörvények a legutolsó fillért is kihúzták volna a szegény ember zsebéből, míg az óriási jövedelmek ismét adózatlanul maradtak volna.

Nagyon természetes, hogy a kereskedők nem szüntek meg tiltakozni ezek ellen az átkos törvények ellen agítani. A kereskedők agitációjának meg volt az az eredménye, hogy a kormány látva az óriási elégtelenséget, komolyan foglalkozik az új adótörvények életbeléptetésének elhalasztásával.

A makói kereskedők is derekasan kivették részüket ebből a dicséretes mozgalomból s folyton erőltették a maguk részéről is azt a lelkes agitációt, melynek eredménye az új adótörvények életbeléptetésének elhalasztásában fog nyilvánulni.

A makói kereskedők egyesülete és országos magyar kereskedelmi egyesülés csanádi körzete változtatva buzgókodtak a sérelmes adótörvények ellen. Azon a nagy tiltakozó gyűlésen, mely holnap, vasárnap Aradon fog lezajlani tisztes számban képviselők magukat és ezen tiltakozó gyűlés határozatát bizonyára értékesé fogja tenni a makói és csanád-megyei kereskedők együttes állásfoglalása.

A makói kereskedők egyébként ma, a következő sürgönyt menesztették a pénzügyminiszterhez.

A kereskedőket és iparosokat existenciájukban végtelenesen megtamadó új adótörvények életbeléptetésének elhalasztásáért alázattal esedezik Makó város összes iparosai és kereskedői nevében, a makói kereskedők együlete és az országos magyar kereskedelmi egyesülés csanád-megyei körzete.

Ezt a sürgönyt követni fogja legközelebb egy bőven indokolt felirat, mely részletesen kifog terjeszteti az új adótörvények elviselehetetlen zaklatásaira s terheire.

Ha a makói kereskedőket állásfoglalásukban lelkesen támogatja a város közönsége s követi majd az egész ország közönsége, akkor ez az óriási tiltakozás végre is nem marad hatás nélkül s ezt a hatást már tudniillik azt, hogy ezek az átkos törvények nem szakadnak a magyar nép nyakába.

Makó önkéntes ápolonői.

Igen szép számban jelentkeznek.

Annak a felhívásnak mely Makó város hölgyeit felszólította, hogy vegyenek részt a kórházban rendezendő ápolonői tanfolyamon meglett az az eredménye, amelyet elvartunk.

Ugyszólván tömegesen jelentkeznek Makó város hölgyei, hogy részt vegyenek ebben a humánus mozgalomban.

Rendkívüli öröm tölt el bennünket midőn végig futunk a jelentkezők névsorán. Makó város hölgytársadalmának minden rétegét igen szépen látjuk képviselve ebben a névsorban. Annál nagyobb ez az öröm, mert a közzétett névsorból világosan kitetszik, hogy ezt az emberbaráti mozgalmat nem sajátította ki egy bizonyos kör, egy bizonyos társadalmi osztály, hanem az emberies gondolkodás nemessége hatotta át Makó mindazon hölgyeit, kik ma is jelentkeztek, hogy az emberszeretet szolgálatába álljanak. A mai jelentkezők következők:

Zsiga Margit, B. Papp Erzsébet, Havas Hajnal, Bója Julianna, Dániel Ilona, Kissa Irén, Sipos Margit, özv. Igaz Ferenoné, özv. Vass Mihályné,

Mazuch Gizella, M. Szücs Ferenoné, Gertner Béláné, Kerekes Istvánné, Pálffy Teréz, özv. Gazdag Pálné, Fodor Rozália, Dr. Diósszilágyi Sámuelné, Dégi Mária, Horváth Andrásné, Horváth Mária, Horváth Julianna, özv. Szabó Antalné, Vojnics Károlyné, Csor Józsefné, Dan Jánosné, Schvartz Rozsi, Budai Erzi, Német Istvánné, Gera Julianna, Daniel Ilona, Abendschein Böske, Abendschein Boriska, Magori Jánosné, Kiss Imréné, Böjti Erzsébet, Kaszab Mihályné, Gilice Györgyné, Hodiécs Jolán, Dr. Kiss Pálné és Kiss Magda.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Dec. 15. Római kath. Valerian p. kath. Dec. 29. Hab Nap két 7 óra 42 perckor nyugszik 4 óra 8 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás és helyenkint csapadék várható. Sürgönyprognózis: Enyhe elvete csapadék. Délhőmérséklet: 3-6 Celsius.

Isten tisztelet a református soknál. Belvároson délelőtt 9 óra után 2 órákor Nagy Károly lelkész, újvárosban úgy amikor Brecky László lelkész Honvédban Dercy Imre lelkész prédikál.

A színügyi bizottság figyelmébe. Könyves Jenő stagione társulatának kérvénye ott fekszik most a bizottság előtt, melyben azt kéri, hogy januárban több előadást tarthasson Makón. Nincs kifogásunk az ellen, hogy Könyves engedélyt kapjon, de a művészet nevében tiltakozunk kell az ellen, hogy a mostanában színre kerülő nagy drámai ujdonságokat, hogy ne említsünk egyebet, Molnár Ferenc Farkasát, a stagione társulat eljatsza. Első sorban hiányzanak a stagione társulatnak a szükséges diszletei s így romlik a közönség illuzióját, főképp azonban tekintettel kell lennünk Nádassy igazgatóra, ki óriási költséggel tartja fenn társulatának drámai erőit. Méltatlanság lenne, ha ezeket a drámai ujdonságokat lejatszanak előtte s a Nádassy társulat pompás drámai előadásai üres házak előtt játszódna-
nak le.

Kikövezik a Kálvária-utcat. A Kálvária-utca kikövezésének ügye, mint ismeretes, már évek óta foglalkoztatja Makó városának képviselőtestületét. Nem is az egész utca kikövezéséről van szó, mert hiszen az utcának jó része már évek óta ki van kövezve, csak 1060 méter hosszú utcacérsz várja évek óta a kikövezést, mely eddig részint a hatóság mulasztása részint a képviselőtestület egyoldalú határozata miatt el nem kerülhetett. Most azonban már nem kéri e nagy forgalmu utcának kikövezése. A város képviselőtestülete, ugyanis végleg elhatározta október havi közgyűlésében ennek az utcának kikövezését és a határozat végrehajtását a városi tanácsra bízta. A tanács meghirdette az utca kövezésére a verseny pályázatot, melynek határrendje a mai nappal lejárt. A munkálatra pályáztak: a kisebesi eránt főbánya részvény társaság Török Antal, Tóth Kása Pál, Krikszán Döme, Somogyi János, Abe-

lesz Sámuel és a Kovács és Nembausz-cég Teme svárról A felbontott ajánlatokat kiadák átszámítás végett a főmérnöknek és ennek alapján itéli oda a tanács a 60 ezer koronás munkát legközelebbi ülésén.

Bezárják a honvédi iskolákat. Csak pár nappal ezelőtt írtuk meg, hogy nem mulik el nálunk soha esztendő, hogy a járványos gyermek betegségek miatt ne kellene bezárni az iskolákat. Ez évben nálunk fültő mirigylob miatt már eddig is több iskolát zártak be. Paku Imre dr. városi főorvos ma meglátogatta a honvédi református iskolák növendékeit és közöttük a fültő mirigylobnak olyan mérvű elterjedését tapasztalta, hogy intézkedett az iskoláknak 15 napra való bezárása iránt.

Nyugtázás. A felosztott makói összes ipartársulat pénztári maradványait 96 koronát az elagott iparosok alaptökéjének gyarapítására az Ipartestület pénztárába szolgáltatotta be, amelyet ez uton is köszönettel nyugtáz az Ipartestület elnöksége.

A marosi fürdő ügye. Még élénk emlékezetében el mindenkinek, hogy a Maros áradása elvitte az ozzsal a marosi fürdőt, melyből tetemes kar házamlott Makóvárosára. Annak idején kutatják, hogy e károk okozásában nem terhel-e valakit mulasztás, mikor azt állapították meg, hogy a kárt csak az ellemi csapásnak kell betudni. A képviselőtestület mindennek dacára akarta tudni, hogy a fürdő eluzásából mennyi kár érte Makóvárosát és utasította a tanácsot ennek a kárnak megállapítására. A városi tanács ennek a kötelezettségének mai napon tartott rendkívüli ülésében tett eleget mikor is szakértők becslése alapján megállapította, hogy a várost a fürdő eluzásából 3800 korona érte.

Választmány ülés társadalmi egyesületben. A makói társadalmi egyesület választmánya holnap vasárnap délelőtt 11 órákor Tokos Izsák elnöklésével ülést tart.

Asztalos ipari tanfolyam Makón. A szakipar fejlődésénél lépést tartani és haladni akaró iparosaink kérésére az Ipartestület asztalos ipari tanfolyam engedélyezését kérte a kereskedelemügyi kormánytól, amely engedélyeztetvén, folyó hó 27-én fog megkezdődni. E tárgyban az Ipartestület székházánál folyó hó 15-én, vasárnap délután 2 órákor megtartandó értekezletre az érdekel asztalos iparosokat ez uton is meghívja az Ipartestület elnöksége.

Az építőmunkások bálja. A makói szervezett acs és kőműves munkások 1913. évi január hó 1-én, azaz újév napján a Korona-szálló emeleti dísztermében Kolompár Béla zenekara közreműködése mellett saját könyvtáruk javára zártkörű táncmulatságot rendeznek, melyre a t. közönséget ez uton is meghívják. Belépti-díj személyenként 1-20 fill., családjegy 3 kor. Kezdeté este 8 órákor.

Orvosi szolgálat vasárnap. Vasárnap délután 3 óratól hétfő reggelig a sürgős betegeket dr. Molitörisz Kálmán és dr. Diósszilágyi Sámuel látják el. Sürgős esetben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap délelőtt azonban valamenynyi orvos rendel.

Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek Diós Sámuel Baranyi Eszterrel Murvai Pál Horváth Máriával Kusz Sándor Koesis Rozáliával Szerkerke János Papp Eszterrel Házasságot kötöttek Papp János Dobi Máriával Joó Ferenc Bálint eszterrel Pa-

Iuska Mihály Lengyel Etellel *Elhaltak* Apjak Józsefné Joó Sára 70 éves Döme István 23 éves.

— A szerelmem mindenre képes. Ily szerelmi vakmerőség a tárgya az „Erősebb” c. társadalmi drámának is, amelyet az Uránia szombat-vasárnap bemutat. A hatást csak emelni fogja a „Balkán-háború” II. sorozata. E mellett nem fog hiányozni a nevetető szám sem, mert Bandika a legkisebb mozi-színház újra itt lesz s az ő megjelenése csak jókedvet hozhat. A nevetető műsor többi számai is figyelmet érdemelnek éppen ezért a közönség figyelmét azokra már most felhívjuk.

— Férjhez menne két elegáns megjelenésű vagyonos fiatal ur-hölgy, de férjhez csak azon ur-emberek közül fognak választani, akik megfelelő finomságuk és eleganciájukról azzal adnak tanúbizonyságot, hogy minél gyakrabban megfordulnak a CSILLAG-drogeriában.

Elfogták a gyilkos tutajost.

A Marosi gyilkos oláh már csendőrkézen van.

Mai számunkban részletesen beszámoltunk arról a kegyetlen gyilkos ságról, amely tegnap éjjel a Maroson történt, ahol a részeg tutajosok egy kőszállító hajó fedélzetén összeverekedtek, miközben egyikök, Gornyik János egy baltával kettéhasította társának, Katona Péternek fejét, ki nyomban szörnyethalt.

A gyilkos oláh a szörnyű tett elkövetése után megszökött. Amugy hevenyében megmosta véres kezét a Marosban, aztán begyalogolt Makóra, egyenesen a vasútállomáshoz s a legközelebbi vonattal, mint-ha mi sem történt volna, elutazott Makórára.

A gyilkosság tudvalevőleg csak másnap derült s így a brutális gyilkosnak elég ideje volt a menekülésre, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy a nyomozó csendőrség eleinte azt hitte, hogy valahol a part mentén bujdosol.

Tegnap délelőtt aztán az egyik letartóztatott oláh azt a vallomást tette, hogy Gornyik János valószínűleg vonaton menekült.

Lassan-lassan azt is kivetették a csendőrök az oláh emberből, hogy a gyilkosnak rokonai vannak Lippán. Ez a vallomás teljesen elégséges volt ahhoz, hogy a kiszombori csendőrök egyik legügyesebb tagja azonnal Lippára utazék és Gornyikot letartóztassa.

A kiszombori csendőrség feltevése igaznak bizonyult. A gyilkos oláh tényleg Lippán tartózkodott, a nyomozó csendőr egy-kettőre megállapította, hogy hol tartózkodik Gornyik. Egy másik csendőrt véve magához, azonnal elindult a gyilkos letartóztatására.

A kegyetlen gyilkos ép az ebédnél ült amikor a csendőrök kopogtattak az ajtón.

A bűnös ember, amint meglátta az ajtón belépő csendőröket, össze-rezzent, kiejtette a kezéből a kanalat s remegni kezdett. A csendőr pedig így szólt a gyilkoshoz: „Gornyik János, a törvény nevében foglyom, azonnal kövessen.”

A megremült oláh szó nélkül engedelmességet. Csöndesen tűrte, hogy megbilincseljék, azután sóhajtozva haladt a feltűzött szuronyu csendőrök előtt, ki az állomásra, hogy visszahozzák Kiszomborra, ahová ma estére várják.

A gyilkos oláh három letartóztatott társa Gornyikra kennek mindent, ámde a gyilkos szembesítéskor kiderül majd az igazság.

A meggyilkolt Katona Péter holttestét ma boncoltatta fel a királyi ügyészség, mely alkalommal megállapították, hogy bár a baltacsapás föltétlenül halálos volt, de más kezektől eredő s kődaraboktól származó halálos ütések is észlelhetők az áldozat hulláján. A szerencsétlen áldozat hulláját egyébként holnap, vasárnap temetik el a kiszombori temetőbe.

IRODALOM.

— Francia Forradalom története. A világhírnévű *Karácsonya*. Valóságos meglepetés — nemcsak képletesen — ajándék Carlyle nagy munkája: *A francia forradalom története*, melyet a Világhírnévű karácsonyra nyújt olvasóinak. Ez a munka, mely a Barath-féle klasszikus fordításban a irodalomnak is ékes-sége, évek óta csak a köztudatban élt, mint valami testetlen, hozzá nem férhető mesebeli kincs, egy holt kincs mert régen elfogyott és esodálatos módon nem akadt kiadó, aki új életre keltse és a magyar közönség leg-tágabb rétegeibe vigye a legszebb könyvet, melyet a francia forradalomról írtak. Nem frázis tehát, ha azt mondjuk, hogy a *Világhírnévű* nagy meglepetést szerzett a magyar közönségnek, amidőn Carlyle művét kiadta és ajándéknak volna nevezhető ez a tény magában is, ha nem szabták volna meg a munka — 1488 oldal felülről — vászonba kötött, előkelően kiállított 3 vaskos kötetének árát 5 korona 70 fillérben, — ami az olcsóságnak olyan rekordja, mit se a hazai, se a külföldi könyvpiac felmutatni nem tud. Tehát van olcsó magyar könyv és hozzá még olyan, mely a legideálisabb értelemben könyv: a lelki és szellemi gyönyörűségnek és gyarapodásnak gazdag forrása. Mert hiszen Carlyle nagy munkája, a művészi történelemírás legnagyobb alkotása, melyben lélegzet elállító gyorsasággal, Carlyle roppant erejű stílusának a dübörgésével peregnék le sorra a nagy dráma nagy jelenetei. És egy óriás gyurja itt óriások szobrait: plasztiku-an, élettől és szenvedéllyel tölten állanak előttünk a francia forradalom nagy alakjai. Megrázó erejű és lebéklyózó érdekességű könyv ez. az olvasásnak legfőbb élvezeteitől fosztja meg magát az, aki el nem olvassa.

Nyilvános köszönet.
Mindazon rokonok, szomszédok és jó barátoknak, kik felejthetetlen férjem valamint édes atyáink
MÉSZÁROS FERENC
végtisztességén megjelenni szivesek voltak, fogadják ez-úton hálás köszönetünket.
Makó, 1912. december hó.
Özv. Mészáros Ferencné és gyászoló családjá.

A Korona-szálló éttermében vasárnap d. u. fél negy órától
Mészáros Sándor
cigányprimás kitűnő zenekara
hangversenyez.
Mozi után csapolás.

„Styria-Universal”
Kötőgépek
megmunkálnak finom és vastag-szálu pamutot ugyanazon gépen
Árjegyzék ingyen. — Részletre is
Styria-Kötőgépgyár, BRÁZ, III.
Képviselek kerestetnek.

Az „OLLA”
Több mint 2000 orvos által legmegbizhatóbbnak van ajánlva.
Olla lerakatok az Olla plakátok által kíván-nak tüntetve.
Ára tucatonként 4, 6, 8. és 10 ko-rona. Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond és Ember Jó-zsef gyógyszerárában és Popper Gyula druggárájában.

a Dr. G. Schmidt
Féltiszta és tisztított csőle
Fülolaj
gyorsan és alaposan gyógyít
időszakos süketiséget, fülfájást, fülzúgást és nagyothallást
még idült esetekben is.
Fényesült kapható üvegje 4Kor.
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerár
Budapest, Király-utca 12

Figyelmeztetés!

Egynehány b. rendelőim kérdésére van szerencsém a b. közönség tudomására hozni, hogy a téli hónapok-
kon át is folyton

festek és tisztítok.

A t. közönség b. támogatását kérve vagyok teljes tisztelettel

Neumann Gusztáv,

kelmefestő és vegytisztító.

— Melybeli ügyes, megbizható ügynök kerestetik, aki jutalék mellett szép jövedelemre tehet szert. Cim a kiadóban.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre 14 Kor.
Félévre 7 Kor.
Negyedévre 3 K 50 fill

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben
Iritz Sámuel özv. cégnél kapható

MILLIO ember használja
Köhögés
enyétkásodás, katarus és rekecség ellen a
Kaiser-féle Mell-Karamellák al.
a „3 fenyővel”
6150 elismerő levél orvosok és m. gánemberektől, a mely igazolja, hogy hatása a legbiztosab.
A legolcsóbb és legizletesebb cukorka.
1 csomag 20 és 40 fill, 1 doboz 60 fill.
Kapható Makón:
Ember József, Breuer Zoltán, Kudar Lajos, Ienei Székely Lajos, Sándor Zsigmond, Poór Endre gyógyszerárában, Popper Gyula főtéri drogueriájában és Boros Károly gyógytárában Fűldeákon.

Sárga takarmányrépa

kisebb és nagyobb mennyiségben métermázsánként az udvarban kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Föld bérlet!

500 hold szántóföld,
200 hold rét és legelő,
100 hold erdő,
összesen 800 hold.

A szántóföld fekete kötött talaju, 8—10 Mm. kis holdankénti termés-hozammal, szép lakással és gazdasági épületekkel, ingyen takarmánnyal.

Kedvező árban es feltételekkel kiadó.
Értekezni lehet
Iritz Miksa makói lakossal

Iritz Sámuel özv. cég
ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes palinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K
Valódi törköly	2.4k "
" 5 éves kajszin barack	3.— "
" 8 " " "	4.— "
" 10 " " "	5.— "
" 5 " " "	3.— "

A valódiságért a cég felelősségvállal.

Magyarországi határán a csigai vasúti őrház mellett kilenc és félhold szántóföld bármilyen növény alá egy, vagy több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Kecskeméti Károlynénál Makón, 2537. szám. alatt.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszűntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, élét. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaírat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Dr. Süsz Ferenc

nőorvos. f. hó 16-tól
Eötvös-utca (Kis-zsidó-
utca) 5. szám alatt
(az új zsidó templom
mellett) lakik és rendel.

Telefon szám 145.

Eladó járandó.

Az apátfalvai utfélen az új utász ház háta mögött egy járandó eladó. Értekezni lehet

Börcsök Mihályival,
Makón, Pacsirta-utca 37.
szám alatt.

ELADO A komlói-utfé-
len a Tamasi-
dűlőben 4 és fél kishold föld, 98.
sz. tanyával és gazdasági épület-
tel szabadkézből eladó. Érte-
kezni lehet

Dégi Jánossal és Nacsá Julianná-
val Sirkert-utca 103. sz. alatt,
valamint az Aradi-utcán Dégi
István kovácsmesterrel.

Püspökkelén 10 katasztrális hold
mélyen szántott

jó föld

hagyma alá azonnal kiadó.

Értekezni lehet

Tóthfal a közsegházán.

Óvás!

Nem fele meg a valóságnak
Kucses Károly cég azon köz-
leménye mintha a Sack Rudolf
féle tüköracél ekék csak ő
nálá kaphatók, mert ezeket
gyári árban belehet szerezni.
Glück Samu gépraktárában is.

Egy okos fej
minden alkalommal

Dr. OETKER-féle
vanillin-cukrot a 12 fillér.
használ a drága vaníliaeső helyett.

Ez a legjobb fűszer
tészták, kakaó és tea, csokoládé
és krémek, kuglupf, mártások, tej-
szin, puding és torták részére.
Finom vagy porcukorral keverve
mindennemű teszta behintésére
páratlan és rendkívül kiadós, így
kuglupf, fánk csaszármorzsza stb.

1 csomag a 12 fill. pótol 2-3 csövet.
Mindeni kapható millió recepttel.
Tészták sütéséhez csak a VALÓDI
Dr. Oetker sütőpor 12 f. használandó.

Eladó házak.

Kisorosz-utca 1704. számú

sarokházamat,

mely bolthelyiségnek igen al-
kalmos, továbbá a Kigyó-utca
2776. számú házamat szabad-
kézből eladom. Értekezni lehet
Bökönyi Istvánnal, Új-utca 10. új sz.

„VARAZSFUVOLA.”



Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta ját-
szani. A „Varázsuvola” rendkívül kellemes-
20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgő-
vel van ellátva. Disztes kivitelben, kotta,
füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt
csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-
Király” országszerte elismert legolcsóbb
hangszeráruházában kapható, Budapest,
József-körút 15. — Gyorsjavító mőhely. —
Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetben Makón.

Alulírott van szerencsém
a t. vevő közönséget ér-
tesíteni, hogy

szabó-üzletemet

feloszlatom és az összes raktá-
ron levő magyar és német férfi-
ruhákat kiárusítom. Tisztelettel

özv. BARANYI KÁROLYNÉ

Főtér, Korona-épület.

SZABOTT ÁRAK!

KEDVEZŐ ALKALOM!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy az újévi leltárt megkezdtem s a tul-
zsfolt raktár könnyebb felvétele miatt mindenféle rőfös árú, ugymint

selyem, szövet, posztó, vászon, kana-
vás, barchet, berlini- és posztó ken-
dők, paplanok, szőnyegek, stb. nagy

árengedménnyel árusítatnak.

Számos látogatást kér tisztelettel

Maradékok félárban!

TAMÁS MIHÁLY,
rőföskereskedő, Makó, Ludpiac.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Meghívó.

Az Egyesült Makói Hagyma és Zöldségtermelő Kertészek
Értékesítő Szövetkezete

igazgatósága nevében a szövetkezet tagjait ezennel meghívom a

a folyó évi december hó 15-én délelőtt 10 órakor

városháza nagy tanácstermében tartandó szövetkezeti

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSRE.

Makón, 1912. dec. 3-án.

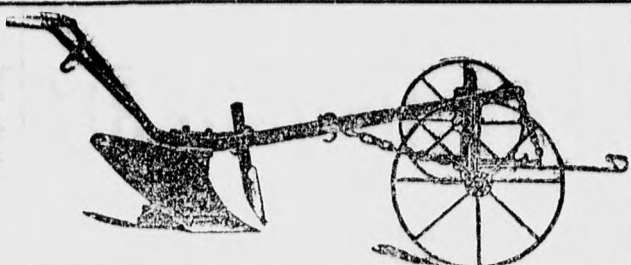
Tisztelettel

Pintér Miklós, s. k.
szövetkezeti elnök.

Tárgysorozat:

1. Két szövetkezeti tagnak kijelölése a jegyzőkönyv-
hitelesítésére.
2. Az alapszabályok módosítása.
3. Alelnök és öt igazgatósági tag választása.
4. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: A közgyűlésen szavazati és tanácskozási joggal csak
az bir, aki üzlet részét teljesen kifizette. (Alapsz. 41. §.) A közgyűlés hatá-
rozatképességéhez a tagok egyharmadrészének jelenléte szükséges (27. §.)
Amennyiben az összehívott közgyűlésre a szövetkezeti tagok elegendő
számban meg nem jelenének, úgy 8 nappal később új közgyűlés hívandó
egybe, mely azután tekintet nélkül a jelenlevő tagok számára, határozatké-
pes. Ezen közgyűlésen azonban csak az első közgyűlést összehívó hirdet-
ményben közzétett tárgysorozat tárgyalható. (Alapsz. 31. §.) Az indítványok
közül a rendkívüli közgyűlésen csakis azok tárgyalhatók, melyek a közgyű-
lést megelőzőleg legalább 4 nappal a közgyűléshez címezve, az elnöknek
benyújtottak. Elkésve beérkezett indítványok nem tárgyalhatók. (Alapsz. 39. §.)
Szavazás meghatalmazás útján is gyakorolható. Meghatalmazás csak tagok-
nak adható, de csak öt szavazat erejéig. (Alapsz. 32. §.)



Telefon-
szám:
126.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat**

a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves **Bächer-féle tükörcél kormány-nyal ellátott** - mindenféle nagyságban - **ekét** szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bárminő nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu **kultivátorokat, táresás boronákat,**

szecskavág, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,**

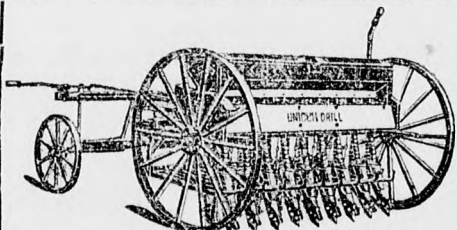
melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utolérhetetlen tökéletességükönél fogva ez ideig páratlanul allanak e téren és már is nagy kereslet- **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nek örvendenek. **Ujdonság!** nem ismert és kitűnően bevált **Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.**

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását - a legszolidabb áron elvállalom és jótállás mellett teljesítem. - **LEGUJABB! Léghütéses (vizhütés nélküli) MOTOR,** egyszerű, veszély nélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogásáért kérem továbbra is - tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szt. János-ter 20. sz.



A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat ujdonságok, női és leány **felöltök, bársony és plüss kabátok, szőrmével bélelt rövid és hosszú kabátok, kész kosztüm különlegességek, elegáns utcai és fogadó ponyolák, női aljak, bluzok, alsók, szőrméboák és muffok, leány ruhák, női és gyermek fem**
MAKÓ. héneműek FÖTÉR.

Király Lajos áruházában

legjutányosabban szerezhetők be.



Meglepő ujdonság!
Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabokból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer-király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Öväs: Figyeljen a pontos címre



Ujdonság! Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsongövel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona **Wagner Hangszer-Király** országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. szám alatt Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Saját szerkezetű láncoskutak készítése felelősséggel!

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segítségével a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:

Gulácsi János vasipartelepe és **Makó,** gazd. gépraktára

Dessewffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)

Telefonszám 50. Telefonszám 50.

347. Autogén hegesztés és vándás!

Fogtechnikai műterem áthelyezés

Fogtechnikusi termemet **Török Lajos** borkereskedő **3. számú házába** (Ott Károly mellett) helyeztem át.

Szükségesnek tartom ezuttal felemlíteni, hogy az általam elkészült munkákért, mint eddig is, a műfogak tartósságáért és hasznavehetőségéért szavatosságot vállalok.

Kérem ezután is a n. é. közönség szives bizalmát és pártfogását.

Tisztelettel **Farkas Péter** fogtechnikus.

Figyelem!

Sokba kerül a mosás annak aki kézzel mos. Főnyereményt csinál és egészségét biztosítja, aki alantli cégnél vásárolt mosógépen mos. Minden házban szükséges ez és ezért legalkalmasabb

karácsonyi, ujévi, névnapi és nászajándéknak Vételkötelezettség nélkül mindenkor megtekinthető

HALÁSZ Á., gépraktárában Makón.

Mindenfelé vidékre szállítás.

Nem szabad, dehogyszabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon” tölcsernélküli beszelőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona



WAGNER „Hangszer-király”

nál BUDAPEST, József-körut 15-1.

Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Ujdonság!

Csodaréztrombita!



Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wagner „Hangszer Király”

országzerte elismert elsőrendű hangszer-áruháza, Budapest, József-körut.

ényképes hangszerárjegyzék ingyen. - Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra

LEGUJABB

lábbalhajtós morzsoló, répavágó, szeceksavágó, ujonnan hitelesített **MÉRLEGEK** és **SULYOK**, éneklő gépek, legujabb hanglemezek és ezek alkatrészei, Central Bobbin és csolnakos **Varrógépek** legelőnyösebb beszerzési forrása

Glück Samu cégnél Makón.

Csak ujévig! **Ritka alkalom!**

Van szerencsém tudatni, hogy társam: Kocsis ur, barátságos megegyezés folytán, kilépett üzletéből s az eddig Kocsis és Skopál cég alatti üzletet ezentul saját cégem alatt egyedül én vezetem.

Ajánlható cikkeim: Villamos csillárok, asztali-, fali-, függő-petrolleumlámpák, étkező-, kávé- és teás készletek, mosdó-készletek, alpacka- és diszmu-árak, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruimnak eddigi, elismert olcsó árait

mélyen leszállítottam s ujévig mindenki mesés olcsón vásárolhat üzletemben.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Mivel ezen áruszállítás csak ujévig tart, saját érdekében áll mindenkinek, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja.

Szíves támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Makó, Fötér (Böhm-ház). Skopál Ödön,
livog- és porcelán kereskedő.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Rethy-féle pemeterü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Rethy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a RETHY név.

I doboz ára 60 fill.
Nagy doboz 1 kor.
Mindenütt kapható!

Csak Rethy-félet fogadjanak el!

A valódi Kölni-viz makói főraktára.

CSILLAG DROGUERIA

Makó, Piactér, Kasznárlak.
Gyógyáru raktár.

Aether. Benzin. Glycerin. Vaseline. Kámfor. Sósav. Kénsav. Salétromsav. Szalmiáksó. Borax. Timsó. Panamagyökér. Dalmát rovarpor. Heyden-salicil (Deka 6 fill.)

Tengeri só kilója 44 fillér. Angol szódavegytisztá kgr. 1'20
Kémzár kilója 1 kor. 20 fill. Csukamájolaj 1'20

Bel- és külföldi különlegességek.

Nestle. Hydrama. Infantina. Pnespatone. Kufeké. Bendo p és Van Houten Cacao. Gerbaud csokoládé. Tejcukor.

BOROLIN LYSOFORM PETROL

szappan szesz és só 50 fill. 70 fill. és 1'40 hajszes 50 fillér.
Kalodont. Kalogen. Thymol 50 fill. Odol 1'90 és 1'10. Odontin 1'20 Trex-fogpor. Diana sósborszesz és egyéb Diana készítmények.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas

Manikür és parfümcasetták, francia szappanok és parfümök. Manikür-alkatrészek. Fésük. Kefés. Gilette borotváló készülék. Thea, rum- és likőressenciák. Háztartási cikkek, mosóporok 25 fillér. Vashall 25 fill.

Irrigator 1 es fél literes első minőség 4 korona.

ÜSZ HAJ fiatal színének visszazárására hajfíjtő 1 és 2 kor. Hajhullás elleni szer 1 és 2 korona. FOG- és szájpótlásra szájviz 70 fill. fogpaszta 50 fill.

Dralle illusio: Ibolya. Gyöngyvirág. Orgona. Rózsa. Narcis. Orchidea. Szegfü. Heliotrop. **Astra.**

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az Ideál-arcnecsesőt használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kiténő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárában szerzhetők be.

Telefon-szám: 68. Telefon-szám: 68.

LEGUJABB

ősz és téli

RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szörme boák és muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltő Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök nemkülönb női fehérműek dus választékban olcsó szabott áron kaphatók



Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fötér Otthon-kávéház mellett.